

Tartalom :

**A zátonyra futott
»Közbizalom«**

Meghalt a hitel

Arad szive az ócskapiacon

„Forrón szeretett élet“

Ultimo gondok

**Az aradi Iparos Otthon
műkedvelő gárdája**

Képes színház- és filmélet

Rádióhírek. Közgazdaság. Utazás, üdülés.

Divat. Foto. Sport. Kozmetika.

Mosolyország stb., stb.

December 13-an Lei 200.000
Január 12-en Lei 1,000.000

Könnyen juthat a két hatalmas összeg birtokában, csak vegyen még ma egy-két Zsidó Kórház sorsjegyet. Mind-össze 100 leit kell kockáztatnia ahhoz, hogy esetleg egész életére boldog és gondatlan lehessen. ∴ ∴

Ne habozzon, mert elkészik !

Már csak két huzás van hátra, de ezekben viszont a legnagyobb nyere-mények lesznek kisorsolva ∴ ∴

Vegyen még ma Zsidó Kórház sorsjegye !

Kapható Aradon: Koch Dánielnél, Str. Eminescu 2. és mindenütt

Olcsó jó és szép bundák kormenték után, a legújabb modellek szerint

NEULÄNDER E.

szücsnél, Fischer Eliz-palota. Szörmék leg-olcsóbb beszerzési forrása. CONSUM R.-T. TAGJA.

Ha Ön jót akar családjának és kellemes meglepetést akar szerezni, úgy ne mulassza el megvenni **a karácsonyi ünnepekre**

a Kolozsvári Mentők sorsjegyét

Egész 100, fél 50 lei. Leg-közelebbi huzás december 20-án. **Főnyeremény: Egy-millió lei** és számos nagy nyeremény. **Össznyeremény: Négy millió lei.** Vidéki

megrendeléseket a sorsjegy árán kívül 19 lei portókölt-ség előzetes beküldése elle-nében teljesíti a főbizomá-nyos. **ECKSTEIN Tivadar Arad, Strada Vidra No. 1.**

Sorsjegyek kaphatók az összes tőzsdékben 0—0

A zátonyra futott »Közbizalom«

Angolul, franciául, németül nagyon kiemelték a szókinszből a szót: „közbizalom“. Erről beszélnek tul az óperenciákon, erébb a kontinensen, kormány, bank, magisztrátus, mindenki a fogalmat fogalmazza és mondják világ, ország, város, gyár, üzlet nem boldogulhat, ha a „közbizalmat“ helyre nem állítják. Ami annyit is jelent, hogy nincs helyén az ige, elbillent

valamiképpen, elszállt valamerre és röpköd, elérhetetlen, mint a kék madár.

Lohol érte az egész világ, kutatják, merre jár, közelite tényleg a mesék honába merült-e véglegesen — a közbizalom visszatér-e mégegyszer? Nagyon sürgetik mindenfelől. Hogyis történt, hogy elrepült?

Közbizalom? Amikor fölnevelték a közbizalmatlanságot, kezdték már akkor, amikor a békességben bizakodó emberiségre hirtelen ráeresztették a világszerencsétlenséget, pompás, ifju embermilliókat belekapartak a rögbe, ép családokat szétverték srappnel, nyomorusággal, a tisztaságot bemocskolták a duló csaták után békeszerződésekkel: hazugságokkal letiporták az igazságot.

Nemzedéknyi ideje tart, hogy ápolják, konzerválják a közbizalmatlanságot. Most aztán visszaálmodják a hit vará-

Rögtön szépít a világhirű
»Margit«-crem
GEA-KRAYER TIMIȘOARA

zsát, amikor hinni tudtak az emberek. Már nem mernek... hiszen itt előttünk zajlanak le a restauráló kísérletek. Egyezkednek a hatalmak New-Yorkban, Londonban, Párizsban, Berlinben és nem találják meg egymást. Még mindig diplomatizálnak, még mindig rivalizálnak és fufangoskodnak az „üzlet“ körül, mely pedig „rossz üzlet“, ha vannak győzők és legyőzöttek. Mennyire megtanultuk!

De zug a szólam a fórumokról, hogy helyre kell állítani a „közbizalmat“. Lehet róla szó, ha a teve áthalad a tű fokán, ha az ember elfelejthetné, hogy mi történt vele. Egészséges szkepszis és épp a népek e kitanult, elhatalmasodott közbizalmatlansága fogja rászorítani a világ kormányosait, hogy másként cselekedjenek. Így még fölragyoghat a szókinszből a megfakult szavacska: hinni...

Meghalt a hitel

Móttó: A gyárosok és nagykereskedők által a nehéz gazdasági viszonyok miatt eszközölt hitelmegvonásra való tekintettel a Férfiszabó Munkaadók Egyesülete állítólag rendelkezéseket csak készpénzfizetés mellett vállalhatnak.

Nem vagyok tagja a nudista egyesületnek, de hogy a fenti móttónak, ha csak a viszonyok nem változnak, teljes részletes nuditás lesz a vége, az bizonyos. Iszonyu ez a móttó s a legvéresebb valóság: ma a szabóm szabásasztala fölött láttam ezt a kétségbeesítő cédulát s nem nagytok, de megmeredtem belé. Mert micsoda paradicsomi életünk volt eddig, dacára a ruhának, sőt éppen amiatt! Ugye, az emberen egy kicsit megkopott a remekbe szabott zakó, gondolt egyet s ment a szabójához: „Mester, egy rend ruha kellene angol szövetből!“ A mesternek esetleg elborult az arca, de vette a centit, mért és jegyzett, az ember keble megdagadt a büszkeségtől, mert pénze ugyan nem igen volt több, mondjuk, kettőnegyvennél, viszont azonban a presztizséből s az uri fellépéséből így kiválóan ruházkozhatott — a hitelperig. Utána legfeljebb új szabónál próbálkozott. Most mindennek vége, itt a készpénzkényszer s a presztizsének, mint anyagi

Fényképezőgép ?

friss filmek ? lemezek ?
p a p i r o k , vegyszerek ?

BLOCH H. fotoház

A r a d . — Telefon 126. szám.

ÓRIÁSI KEDVEZMÉNY VEVŐIMNEK!

Nálam vett filmeket és lemezeket ingyen előhívom és másolom. Vidéki rendelések azonnal elintézve. Csomagolás ingyen.

tökének, úgy látszik végérvényesen löttek. Közreműlet van Aradon s a kollektiv feljajdulástól indítatva, ma nyakamba vettem a várost e szabászati rémhír valódiságának utána-nézendő. Körutamról beszámolnak az alábbi fejezetek.

Mit mond a szabó?

Legelőször egy ismerten jó szabót látogattam meg.

— Sajnos, — kezdi a mester — nem tehetünk róla. Tessék elképzelni, könyörgöm, a nagykereskedő, a gyáros teljesen megszünteti a hitelt. A maximális határ, ameddig elment, nyolc nap. Ezzel szemben nálunk a legminimálisabb inkasszóremény: hat hónap. Jó esetben. Rosszban esetleg egy év, vagy végrehajtási behajthatatlanság. Mit csinálhatunk? Kénytelen az ember valami tetőt vonni maga fölé, Nem gyanakvás ez, könyörgöm tessék elhinni, nem is rosszhiszeműség, egyszerűen: a lehetetlen gazdasági helyzet képe a szabóipar retináján.

— És később?

— Lehetetlen előre kalkulálni, szerkesztő ur! Nem tudjuk, mi lesz. Nem tudjuk például, mit csinál az ember, ha tizenötéves, régi, „kunsaftja” jön fel s hitelt akar igénybevenni. Ennek aligha szabálytágítás nem lesz vége. (Ezt csak titokban mondom.) Végre is van méltóság is a világon. Új üzletfelet azonban hiteire igazán nem vállalhatunk.

— S a jövő? Hogy képzeli ön ilyen körülmények között a szabóipar jövőjét?

— Silányan és sötéten. Van bizonyos vizuális elképzelésem róla: magunkra maradunk, kérem, mint Lohengrin a hattyuval. Kezünkben a centiméter, oldalunkon az olló, körül üresség, hátunk mögött ez az operai rekvizitum s együtt énekeljük a szabóipar hattyudalát. Egyetlen biztató jelenség van. Hogy a gyárosnak mégis csak el kell adni az anyagát, a nagykereskedőnek is és a szövet végeredményben egyszer csak mégis hozzánk kerül, mert a suszter mégsem varrhatja meg a ruhát. Nem igaz? Hogy tud e teórián mi lesz, hát ebben a kérdésben, gondolom — Argetoianu kegyelmes ur egyedül kompetens a válaszadásra.

»Taylor Gandhi«

Igy az ismerten jó szabó. Most egy konfekciósüzlet.

— Igen, igen, szerkesztő ur — feleli a tulajdonos — sajnos, igaza van: meg kellett szüntetnünk a hitelt. Nem megy! Az üzlet se, de a hitelezés se. Tessék képzelní; mi

BONBONERIA WILD

(Min.-p.) Ajánlja a mindenkor friss és elsőrangú minőségű bonbon-

jait. Sajátkészítményű **Salon-**
cukorkáit, ugyszitén bel- és
külföldi Jux figurákat. ❖ ❖

se kapunk hitelt a gyártól, a nagykereskedőtől. Minden üzletkötés ott kezdődik manapság, mikor az ember belenyúl a tárcájába s megmutatja a bankókat. A bankókat, melyek egyre ritkábbak lesznek. Egyáltalában minden ellenünk dolgozik. Itt van például az álláshalmazások megszüntetése. Eddig a tisztviselő, akinek két, esetleg három állása volt, jövedelméből tudott reszkirozni a ruházkodásra. Most? Most egy jövedelem mellett elveszi a régi ruháit s maga is beismeri, hogy hitelképtelen. Voltak földbirtokos vevőink, legprimább anyagok a hitelüzetre. Ma, hogy őszinte legyek, ők se jók.

Eddig az volt a jelszó: mennél több vevőt; Ma? éppen megfordítottja. Ma félünk a hiteltől, mint a tüztől s csak igen régi és igen jó vevőinknek tudunk legfeljebb hathónapos hitelt nyújtani. Egyébként sajnos, csak készpénzért.

— S mit szól ehhez az üzlet?

— Sir, könyörgöm. Az üzleti forgalom a hitelkeret megszükitése miatt 50 százalékot esett. Nem vásárlóképesek az emberek s a régi hitelekről jobb nem is szólni. Nagyon lassan folynak be s csodálatosképpen: a fizetésredukcióra való tekintettel sokan teljesen beszüntették a fizetést. Nagyon nehéz idők! Ha így megy, tetszik tudni, mi lesz a vége? Egyáltalán nem öltözködnek az emberek. Megcsöknyösödnek s lemondanak a ruháról. S akkor én kitehetem a cégtáblának Gandhit — fürdőtrikóban s a hiányzó fogai-
val. Taylor Gandhi. Szép, ugye? Csak nem tudom' hol vesznek a fürdőtrikókhoz megfelelő számú kecskét.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A folt mint ipari bázis

Utam utolsó állomása a kis, öreg foltozószabó volt, aki csöndesen, de biztosan nevetett. Próbált éppen egy uroñ egy többrendbelileg ügyesen megfoltozott fekete kabátot. Ketten simogatták a kunsafton a ruhát a testvérek, mert együtt üzik az ipart a könnyebb megélhetésnek miatta. Egyik elől állt, másik hátul és pásztigatták a kabátot. És nevettek.

— Hitel? Sohasem ismertük, uram! Soha. Nálunk mindenki készpénzzel fizet s a hitelt csak az előkelő szabók nagyzolása teremtette. Most aztán bajban vannak. Jaj, kérem, szerénynek kell maradni, akkor nem fojt el az élet! Egyetlen megdönthetetlen dolog van a világon, uram: a folt. Az új ruha: luxus, de a folt: szükseglet. Lelkiismeretre, kabátra egyaránt. És a folt olcsó, mindenki győzi készpénzzel, az új ruha még drága s a zsebekhez mérten kibírhatatlan. Most a mi világunk következik! Előjönnek a jó, öreg kabátok s mi szépen megfoltozzuk őket. Könyökön, háton, hónaljon s talán ezzel majd az emberek is alább adják. Csöndesebbek lesznek, szerényebbek, kedvesebbek. Bizony, miénk a jövő!

Nevettek, jókedvűen egyre nevettek, míg próbáták a foltos kabátot.

— Hja, így van ez: befellegzett a gavalléroknak! Tesék kiirni, ujságíró ur: folt a legbiztosabb alapja az életnek. A folt...

Mit vegyünk karácsonyra

Nem mindenki szeret ajándékot adni, mert ha valaki szívesen ajándékozik, egy pillanatra saját magáról kell megfeleledkeznie. Erre pedig nem mindenki képes. A karácsonyi

ünnepek ajándékozó szokása a nem szívesen ajándékozókat bölcsen és gyengéden arra kényszeríti, hogy örömet szerezzenek másoknak, ami különben eszükbe sem jutna.

Nagyon fontos az ellágyulásnak az a pillanata, hogy a hozzátartozók érezzék legalább egyszer egy esztendőben a másik önzetlenségét, figyelmét. Az emberek lelki szüksége termelte ki a karácsonyi ajándékok szokását.

Némely embernek külön érzéke, tehetsége van az ajándékok megválasztásához és a legnagyobb örömet tudják szeresni velük. Más ember sok pénzzel sem találják el az igazit.

Pedig sokszor nem az a fontos, mennyi a pénzünk, mert, ha nem kell beosztanunk, nem is törjük a fejünket eléggé azon, hogy mit vegyünk, hanem első üzletbe bemegyünk és rögtön kiválasztjuk, sőt meg is vesszük az ajándékot. Az így megszerzett holmi ritkán teljesít titkos óhaját, régi vágyat.

A tehetséges ajándékozó egész évben figyeli hozzátartozóit és már hónapokkal azelőtt sejtí, hogy mit fog venni. Ebből a szempontból nézegeti a kirakatiokat és november végére már pontosan tudja, hogy a kiszemelt tárgyát hol, mennyiért, milyen kivitelben kaphatja. Akkor megvárja a karácsonyi vásárt, összeveti régi tapasztalatait az ujjakkal, összeszámolja, mennyi a pénze, kikutatja hozzátartozóját, nincs-e valami újabb óhaja és legkésőbb karácsony előtt egy kéttel megveszi a minden tekintetben legjobban megfelelő tárgyat.

Külön tehetség kell megtudni, ki mit szeretne. Az illetőnek bele kell élnie magát a másik gondolatvilágában s csakis így találhatja meg a rejtett vágyak kulcsát.

Az igazi karácsonyi örömet fokozza: a meglepetés. Ha az illető nem sejtí, mit kap, az külön boldogság. A titok megőrzésére sem képes mindenki. E cikk írója is bevallja, hogy eddig minden rendben volna, de a karácsony előtti nap, ha eddig nem is, bizonyosan kikotyogja, hogy mi lett volna a meglepetés.

Pedig, ha mindenki tudja, mit kap, fél öröm az öröm

Játékkülönlegességeket

kötött és rövidárut kis mennyiségben és engros árában vásárolhat

Finkelstein József cégnél,

Szabadság-tér 20 szám Hoffmann Ottó mellett — Dus választék Nagy baba vásár! — — — Kérjük kirakataink megtekintését.

s a szivekben az az érzés marad, hogy valami hiányzik. Magamról tudom, hogy a legszebb ajándéknak sem örvendek igazán, ha előre tudom, hogy megkapom.

Az ajándékokról szólok néhány szót. Az ajándék ne csak szép, de hasznos, sőt szükséges tárgy is legyen. A szükös anyagi viszonyok között, ha gyermekünk öreg, kopott cipőben jár, nevetséges, szük látókörré val-lana, ha drága ajándékot vennék és a gyer-mek továbbra is lyukas cipőben járna. De így van ez felnőttekkel is. A legszükségesebb és a legjobban nélkülözött tárgy, amit az il-lető önmagának nem tud megszerezni, a leg-célszerűbb ajándék. Ha az elsőragu szükségleteket kielégi-tettük, gondolhatunk luxustárgyakra. A játék természetesen nem luxustárgy, de a gyermek az olcsó játéknak is örül, nem kell tehát drága játékot vásárolnunk. A gyermek annak a játéknak örül legjobban, amit szétszedhet, összerakhat, amivel maga is ügyeskedhet, működhet.

Baba, aminek sok ruhácskát varrunk, babaruhaanyag, melyből gyermek maga szab, varr babaruhát, építőkö, mindenfajta összerakó játék, a gyermek korához illő társasjáték, rajzfüzet, mintázó agyag, sokszor több örömet okoz a leg-drágább játéknál is.

Ne vegyünk nagyon törekeny játékot, ami csak annyi örömet okoz, mint a szappanbuborék s a széttörött játék fölötti veszteség már a karácsonyeste örömét is megzavarja.

A házilag elkészített játékok

kevés pénzbe kerülnek és sokszor tartósabbak, mutatósabbak az üz-letben vett drága holmiknál. Persze ilyenekkel csak az próbálkozhatik, aki ért a lombfűrészhez, szlőjdhöz, szabáshoz, esetleg babakészítéshez, papírfalu festéséhez, ragasztáshoz. Sok szeretettel, kevés ügyességgel, némi fáradsággal, kevés költséggel óriási örömet szerezhetünk

Fontos az is, hogy tul ne költekezzünk.

Annyit költsünk, amennyi pénzünk erre a célra van, de azt a pénzt aztán ne sajnáljuk, nehogy az ajándékon érződjék a gond és a költség fe-letti bánat.

A takarékos beosztás és az, hogy az ajándékot könnyü sziv-vel adjuk és hogy tul ne költekezzük, hozzátartozik az ün-nep harmóniájához és ahhoz, hogy magunk is tudjunk örül-ni annak, amit adtunk, a megajándékozott is zavartalanul örülhessen annak, amit kapott!

BUTORKÖZPONT
MÜBUTORIPAROSOK BIZOMÁNYI LERAKATA,
ARAD, BULEVARDUL REGINA MARIA No. 22.

Arad szive

az ócskapiacon . . .

Arad igazi szive az ócskapiacon van. Sétaképpen meglátogattam. Már ahogy leszáll az ember a kocsiról, egész csapatok rohanják meg. Valaki megragadja a kabátom csücskét és semmiféle rángatásra nem bocsátja el. Egy természetes, csizmás, bőrkabátos asszony belém karol, mintha régi ismerősöm lenne s ellenállhatatlan erővel vonszol magával, azt sem tudom, hová. Ugyanakkor mindenfelől rikácsoló, borizú, éneklő hangok ordítanak a fülembe:

— Tessék, tessék, nagyságos ur! Fiatalur, ide tessék! Szép ruháim vannak. Erre, erre! Ne hallgasson rá nagyságos ur, az egy csaló!

Irtózatos tumultusba kerülök, kezemet a zsebemben tartom, a pénztárcámon s sodortatom magam a sorok mentén. Közben hárman-négyen is huzzák, tépik a kabátomat, nem akarnak elereszteni. Könyörögnöm kell, míg végre a bőrkabátos hölgy elenged, de utánam bocsát egy gorombaságot.

A tömeg sodor. Nincs megállás, nincs egyéniség, nincs szabad akarat. Fűlsiketítő láрма mindenfelől. Az alkalmi kereskedők és kereskedő asszonyok rekedt hangon, kipirult képpel iparkodnak tulajdonián lármáimát. *Arad szive. . .* A tömeg sodródik és sodor, csizmás parasztok, sápadt, olajos munkások, félénk proletárasszonyok vetődnek fel itt-ott az áradatban, egy pillanatra megvillan egy-egy arc. aztán eltűnik s csak a tömeg marad. Hadónásznak s kiabálnak az emberek a lengő nadrágok, cipőfüzerek, dunyhák és kabátok tövében, mintha valami furcsa templomot fellobogóztak volna, a szegénység templomát s a kuporgó papok imádkoznának a zsebekhez.

— Vigyázzon apuskám, mert még elgázol! — kiáltja egy külvárosi lány vidáman, éppen arcomba, közvetlen közelből. Micisapka a fején, kezében nagy kosár. Szinte a nyakamra lép.

— Mi tetszik? Fiatal ur, nagyságos ur, ide tessék! Kintűnő ruháim vannak! Tessék megnézni, nem kötelező!

Rángatnak, tépnek mindenfelől.

egy férfi morzsolgatja ujjai között a kabátom sarkát

s erélyesen kérdi:

— Mit kér érte?

— Nem eladó, orditom vissza. De nem enged.

— Ne legyen olyan nagy fiu. Adja még maga a feléért

Kombine= Hálóing=

modern kivitel,
— olcsó ár,

RUTTKAY & BOTYE

C É G
A R A D

is. Na, mit kér érte? Beljebb hiába megy, ott becsapják, kifosztják. Hallgasson rám.

Nem adom a kabátomat. Megállok egy cipős előtt. érdeklődöm. Nyomban hatan vesznek körül, ordítva magyarázzák, hogy most nincs jó cipő, majd csak a „szezonban“. De azért mindegyik hunyorít, hogy nála vegyek. Alig tudok továbbmenni.

Sportnak is jó ez. Lélekezési gyakorlatnak. Bordaerősítőnek. Fültornának. Arad lázas, lerongyolt, vergődő, hisztériás szive, ahová a mocsos vér fut. A salak, a nyomoruság. A láz és betegség. . .

A tiszta, jó, oxigénben gazdag vér lassan kering a belváros csendes uccáin. . .

„Forrón szeretett élet“

Kezdenek hasonlítani ezek a napijelentések az öngyilkosságokról, a hajdani Höfer-kommunikékhez. Megszokjuk a matériát, amiről szólnak és nem számoljuk a számtalanokat akik elesnek a fronton.

Ez a fáradság nihilhajlandóságu unottság lesz a magyarázata annak, hogy nem vesszük észre, milyen lelkes életmagasztalók ezek a halálasztottak. A remegő kézzel, mely ellöki magától a hidkorlátot, dörrenti a fegyvert, adagolja a mérget, a remegő kézzel írják bucsuzó szavaikat és olvassuk a feltétlen őszinte vallomásukat.

— Szerettem volna élni. . . — Élni gyönyörűség, de ha nem lehet. . . Így, egymásután, kondul a fekete lira és sugja, bugja a számtalanadik:

— Forrón szeretett élet, Isten veled. . .

Még valamit nem vesz észre a restült figyelem, az önkéntesek körül. Mind inkább, majdnem mind, fiatalok. Tehát természetesen, hogy nagyon érzik az életet, mielőtt eldobnák maguktól, a szavuk természetesen telik meg a rajongással, hiszen a fiatalság érzi, mennyi porcióját kell itthagynia a misztikus változatosságnak, mely lehetne szépség, öröm, forduló szerencse. . . Szinte lángot vet a szólam, ahogy megtagadja a halált, a halálszerelmese:

— Forrón szeretett élet. . .

Fiatalok sirnak föl a lamentációval és mi elgondoljuk, ha valahogy megmásítani tudnánk a keserü akarataikat, ha valahogy kifogni lehetne a tragikus bódulatból a felforrt életvágjukat. Milyen dimanikus szomjuságot tudnánk, ott, a zuhlás küszöbén elszerezni és a megmentett dinamó: lélek, ember, győzné az életet az irodában, üzletben, családban. Mennyi elakadt, elvetélt erő hal meg, ha a fiatalok halni mennek.

— Közérdekű cikkeket az ország minden részéből bárki beküldhet az „Erdélyi Élet“ szerkesztőségéhez.

Megkezdődött a karácsonyi vásár

A kereskedelem fő időszaka normális időkben is a karácsonyi ünnepeket megelőző hetekben szokott lezajlani; még inkább megnövekedett azonban a karácsonyi forgalom

jelentősége mostanában, amikor a kereskedelem legszélesebb rétegei ettől várnak némi kompenzációt a szinte katasztrófálisan gyönge üzletmenetü október és november hónapok után. Számos oly kereskedővel volt alkalmunk beszélni a legutóbbi napokban, aki leleplezetlenül kijelentette, hogy még csak *a karácsonyi idényt akarja bevárni s ha ez sem fog kielégítő eredményt hozni, úgy becsukja a boltot.* A higgadtabb kereskedők számolnak azzal, hogy

a karácsonyi nagy forgalom ezuttal sem fog elmaradni

s legfeljebb azt fogja megérezni az eddiginél is fokozottabb mértékben az üzleti világ, hogy a fogyasztók a minőségi igényeiket sehogy sem lesznek képesek kielégíteni a fennálló árviszonyok és a nagyfoku pénztelenség között.

Ami ugyanis az árviszonyokat illeti, sajnálattal kell konstatálni, hogy éppen a karácsonyi vásár küszöbén némi drágulási folyamat jelentkezik számos ruházati cikknél és pedig azoknál az anyagoknál, melynek leginkább vannak hivatva a tömegforgalom igényeinek kielégítésére.

Egyébként a piaci és fogyasztási viszonyok egyik jellemző megnyilvánulása az a körülmény, hogy az utóbbi időkben megnövekedett a vidéki hetivásárok forgalma a detailkereskedelem rovására. Újabb és újabb fogyasztói rétegek jelentkeznek a hetivásárok selejtes árucikkeinek vásárlói sorában, miután az olcsóbb beszerzési alkalom egyre nagyobb vonzóerőt gyakorol a vásárlási képességében szerfelett megfogyatkozott középosztály számára.

A kereskedelem, a karácsonyi vásár előkészítésénél maga is tudatában volt az általános vásárlóképesség újabban bekövetkezett nagymértékű lemondásának s ezért mindenütt a viszonylag alacsony árak mellett megszerezhető tömegcikkekre fektetik e fősúlyt. E tekintetben mindjobban kénytelen lesz állítani a piederasztjáról a legpatinásabb főtéri cég is s a kirakatokban, ahol még egy-két évvel ezelőtt csak a nehéz selymeket lehetett látni ma szinte dominálnak az olcsóbb velur, tweed áthuzat, müselyem s egyéb másod s harmadrendű anyagok.

Selymek gyári árban

SZÖVETEK MÉLYEN
LESZÁLLITOTT ÁRBAN

I. EISELÉNÉL

Str. Mețianu (Forray-u.) 2.

Az előjelek szerint élénk forgalomra lehet számítani a különböző cikkeknel, valamint a cipőáruknál is, miután ezeknél a kategóriáknál már a mostani napoknál is meglehetősen élénkség mutatkozik.

A műkereskedelem, a finomabb arany- és ezüstáruval, műtárgyakkal foglalkozó kereskedelem válsága azonban nem enyhült a karácsony előtti időszakban sem. Éppen ezekben a finomabb cikkekben rendszerint már lezajlik a forgalom november végére, mert az értékesebb tárgyakat jóelőre kiválasztják és lefoglalják, hogy más meg ne előzze s el ne vigye a kiszemelt ritkaságot. Az idén nem szemeltek ki műtárgyakat és nem foglaltak le.

Akinek pénze szokott lenni, most annak sincs.

Az első hó lehullott, hideg van, a naptár is decemberre fordult, természetes hát, hogy az emberek körében mind elevebben föllép a legszebb ünnep, a karácsony iránt való

Diósi Lajos,
az Iparos Otthon műkedvelő gárdájának tagja

érdeklődés. A szeretet ünnepnek külső megnyilatkozási formája, hogy mindenki megajándékozza egymást a családban. Ilyenkor nagy a tépelődés, mit vásároljunk kedveinknek. A kereskedők mindenféle tapasztalják a karácsonyi vásár kezdetét. Különösen látják ezt a b b a n a boltban, amely rövid fennállása óta kedves bevásárlóhelye a város közönségének. Az új *Textilcentrál*-ba olyan áramlat özönlik, mint amilyen bé-

keidőkben töltötte meg karácsony tájékán az üzleteket, Itt ebben az áruházban gazdag választékban szinte minden kapható. A jó háziasszony számára felüdülés, ha a *Textilcentrál* gazdag raktárának sokmindenféle cikke között választhat. Most azután a karácsonyi ünnepekre való ajándékbeszerzés jogcímét ad arra, hogy körülnézzen. S az ilyen szemle mindig vásárlással jár. S mi a tapasztalat? Vásárol a közönség, ajándékoznak hasznos dolgokat, csupa olyan szép, tetszetős, kellemes holmit, ami tulajdonképpen szükséglet, amit ugyis meg kellett volna vásárolni. Most karácsonyi ajándéknak veszik meg. A vásárlásnak mindenkor örömet okozó izgalmán kívül azért is, mert ebben az áruházban olcsón adják a jót.

Az Iparos Otthon műkedvelő gárdája

Négy év alatt hatalmas színészgárda fejlődött ki az Iparos Otthonban. Ma 33 férfi es 12 női működő tagja van a műkedvelő együttesnek, de ezenkívül a régebbi műkedvelők közül is nagy tartalékhadserég áll Bodnár József rendező rendelkezésére.

Reinhart Gyula, az Iparos Otthon elnöke

reket aratott ügyes szerepléseivel. Aradra jött férjhez és tavaly lépett fel először az Iparos Otthonban. Akkor, a templom ege-
ré"-ben megnyerte a közönség szívét, míg az idén a „Bölcsődal” főszerepében végleg meghódított mindenkit. Egyszerűség, nőies báj és szép beszéd teszik kvalitásos színésznővé.

Nogrády Böske

négy éve játszik az Iparos Otthonban. A prózai és operettegyüttesnek legfőbb erőssége. Kitünő alakításai a Nagymama Mártája, a Gül baba Gábor diákja. Az idén karácsonykor a Cornevillei harangok egyik főszerepében debütál. Mély érzés és kellemes hang jellemzik minden szerepében.

Bakács Miksa, az Iparos Otthon ügy. igazgatója

Lusánszky Arankát

egy ad hoc alakulatból emelt ki Bodnár, amikor a Muzsikus

Az idők folyamán több elsőrendű erő alakult ki a műkedvelők soraiból. Többen ezek közül férjhez mentek, vagy elutaztak Aradról, de mindég ismét ujak jöttek helyükre. A gárda mindig teljes, erős és fejlődésképes. A ma működő műkedvelők közül több figyelemreméltó tehetséget ragadhatunk ki:

Schwarzné Ungár Mariska

kisjenői lány volt, már ott is nagy sike-

Ferkó egyik nagyobb szerepét játszotta. Átütő sikert aratott a Marikában, melynek címszerepében művészi magaslatra emelkedett. Még sok szépet várhatunk tőle.

Szida Magda

a legtemperamentumosabb tagja az együttesnek. Nyugtalan vére egy pillanatra sem hagyja pihenni. Első szerepe a Tatárjárás

Boross Frigyes,

az Iparos Otthon műkedvelőinek v. főrendezője

Mogyoróssy önkéntese volt, amelyben magával ragadott mindenkit. Fáradhatatlan vídámsága az előadás lelkévé teszi minden szerepében.

Tarr Juci

új akvizíció. A női karból emelte ki a rendező szeme. A Bölcsődal egyik főszerepében szép beszédével és jó megjelenésével mindenkit meggyőzött arról, hogy tehetséges.

Pálfi né Somody Irma régi műkedvelő az ATE gárdájából. Né-

hány évi szünetelés után a Bölcsődal anyja szerepében lépett fel és megrázó, szép alakítást produkált.

Az Iparos Otthon műkedvelő gárdájának „Nagymama” előadása

A női gárda jelentősebb tagjai még **Mihály Stefi**, aki kis jellem szerepekben kiváló, **Kollár né Wienerberg Olga**, aki pa-

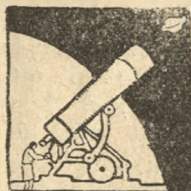

rasztszerepekben elsörendü, **Dennich Nusi, Nagy Etus, Polonyi Nusi, Györi Mimi és Breibartné**, aki Budapesten is jó működvelőnek számított. Valamennyien ügyesek és szorgalmasak és ami a legfőbb, tehetségesek.

A férfigárda tagjairól következő számunkban emlékezünk meg.
Lendvay Ferenc

Ultimo gondok

Az elmúlt ultimo után megálapítható, hogy gazdasági tényezőink jóval kevesebb izgalommal néztek az esedékességi terminus elé, mint az előző hónapban. Pár héttel ezelőtt szinte elementáris mértékű erőfeszítés volt

még az egész gazdasági élet, hogy előteremtse a szerfelett felhalmozódott és koncentráltan jelentkező fizetési esedékességek pénzeszközeit. Legutóbb viszont egy sajtóságos fásultság, talán inkább bénultság mutatkozott mindenfelé az esedékességi terminus közeledése előtt.

Mindenfelől egy olyan terjedelmű bizalmi krízis kezd a gazdasági élet minden területén kibontakozni, ami a hitel és a vállalkozási kedvet szinte csirájában fojtja el. A bankok a kihitelezésekben a rigorozitás legszélsőbb határain mozognak. Elsőhelyű bekebelezésre sem hajlandók már hiteleket nyújtani, egyrészt attól való félelmükben, hogy a fedezetek értékesítése esetleg nagy nehézségekbe ütközik, másrészt a meglévő készpénzkészleteiket kezdik koncentrálni mérlegtechnikai célokra. Számos pénzintézet sorra felmondja a folyószámla hiteleket, miután a felek az üzleti és vállalkozási élet mai pangása közepette nem veszik igénybe gyakrabban a kiutalásokat, illetve nem eszközlik a visszafizetéseket.

A folyószámlahitelek sorozatos felmondása több ipar és kereskedelmi vállalat életében okoz máris nehézségeket, egyrészt azért, mert nem igen van mód jelenleg arra, hogy a folyószámlatartozások teljes egészükben visszafizetésre kerüljenek, másrészt pedig az ipari és kereskedelmi élet éppen a mai időkben van leginkább ráutalva a forgótőkét helyettesítő folyószámlahitelekre, mikor árucikkekhez és feldolgozási anyagokhoz csakis készpénz ellenében lehet jutni.

A bankok azzal fogadják a feleket, hogy folyószámlahitelek címen nincs módjuk jelenleg a régi keretek között tőkétet lekötöni, másrészt pedig arra sem vállalkozhatnak a mai viszonyok között, hogy egyszerű hitelkihelyezési ügyletekké változtassák át a folyószámlákon szereplő összegeket. Ily módon nap-nap után növekedik a feszültség a kereskedelmi és ipari élet hitelügyeinek ellátása körül s legnagyobb aggodalommal néznek minden oldalról a közeljövő fejleményei elé.

A vidéken ugyancsak a lehető legszűkebb keretek között folyik a pénz és hitelüzlet. Az intézetek aggodalma szinte napról-napra nő a mobilitások fenntarthatóságában s legujabban ismét előtérbe lépett a fúziós hajlandóság. Számos vidéki pénzintézet néhány hónapon belül végrehajtja fúzióját, sőt ujabban sok szó esik nagyobb intézetek fúziós szándékairól is.

Színház és Film Élet

Hollywood, az örök mosoly városa

Irta: Wiethake-Müller Gertrud

Copyright by Erdélyi Élet and Paramount Publix Corporation New-York

Egy királyságot adnék, ha olyan életem lenne, mint egy filmsztárnak!

Unos untalan halljuk emlegetni ezt a mondást. Mégpedig nemcsak rajongó fiatal emberek mondják, mert akkor még megbocsájtható volna. Nem! A filmsztár életének elképzelésében az ifjú rajongók véleményéhez csatlakoznak érett és különben elég okos emberek is, akik pedig ismerik az életet és tudják, hogy az uccán nem lehet pénzt találni, mert azt keservesen meg kell szolgálni, Éppen ezek az emberek tudják jól, hogyha többet akar valaki keresni az átlagosnál, akkor ennek megfelelőleg többet kell produkálnia. Mégis mindig felsóhajtanak: Oh, csak lehetnék filmsztár!

Mi csábítja tulajdonképpen az embereket a filmsztár élete felé? Nem olyan ember ő is, mint a többiek? Dehogynem! Csak egy előnye van felettünk. Hogy képzeletünkben úgy él, mint a legboldogabb embere a földnek. Mégpedig azért, mert nem ismerjük. Mert titok lebegi körül és mert amikor látjuk, mindig a legszebb oldaláról mutatkozik be (természetesen a filmen!)

Előfordulhat például, hogy megnézünk egy ragyogó hangosfilm operettet, amelyben a Paramount kiváló művésze, Maurice Chevalier játszik. Utána emelkedett hangulatban lépünk az uccára. Az új sláger olyan kedves volt, hogy fülbemászó melódiáját még az uccán is zümmögjük. Kissé szédülünk és rózsaszínűnek látjuk a világot, amikor egyszerre siető embertömeg között találjuk magunkat. Rikító fényreklámok villanak reánk. Az uccai lámpák sivár fénye rávilágít a nyomorra — a nagyváros életére. Pár pillanat alatt elszáll jókedvünk. Ajkaink nem zümmögnek már. Kis és nagy gondjaink újra jelentkeznek és tudatunk alatt valami irigységérzet fogamzik meg. Igen, irigyeljük a filmsztárt, aki elképzelésünkben gondtalanul él tovább. Ugy, mint a fehér vásznon. Akit mindig nevető arccal és vidáman látunk a folyóiratok képein. Akiről mindig csak kellemes dolgokat hallunk és olvasunk.

Valóban ilyen irigylésreméltó a filmsztár sorsa?

Minden hivatásnak megvan az árnyoldala és így a filmsztár is viseli a maga keresztjét.

„Fel a fejvel!” ez az amerikai legfőbb törvénye. A mai viszonyok mindennek inkább mondhatók, mint rózsásnak. Senki sem tudja, mikor fordul már jobbra. Mi célja volna tehát, hogy gondokat csináljunk magunknak? Ugysem tudunk változtatni a dolgokon. Ilyen felfogás alapján az amerikai elhatározta, hogy a véletlenre bíz mindent. Hasonlít e pillanatban a gondtalan gyermekhez és — mosolyog!

Mosolyog az elárúsító, mosolyog a gépirókisasszony és

Hollywood örökké mosolygó napja alatt természetesen mosolyog a filmsztár is. A mosolygás már ugyszólván a hivatásához tartozik és nem is a legkönnyebb része annak.

Spanyol szerenád . . .

Rosita Moreno, a Paramount spanyol művésznője

ber is vadállattá válik, ha autót vezet. A legkisebb forgalmi zavarnál felizgul és jaj annak, háromszor is jaj, aki sárhányóját surloni meri menetközben. (Gummi-sárhányókat, sajnos, még nem találtak fel). Azonnal szóváltás támad és a legsértőbb megjegyzések hullanak, mint a zápor.

Hollywoodban az a szokás, hogy a filmsztárok meguk vezetik autójukat a műterembe. Jaj azonban annak, a filmsztárnak, aki utközben egy másik autót érint. (Természetesen mindig a másik vezető a hibás). Mit csinál ilyenkor a filmsztár? Belsőleg dühöng, mert sárhányóját megkarcolták. Külsőleg azonban előzékenyen mosolyog és mindent magára vállal. Mit tehetne mást? Ha ugyanis igazolásra szólítja fel a másik vezetőt és előmutatja igazolványát, rögtön nagy tömeg gyűl

Tom Douglas, a Paramount egyik legtehetségesebb fiatal művésze

össze. A közönség nagy-lelkűnek akarja látni kedvencét és így a filmszínész nem tehet mást, mint elegáns gesztussal napirendre térkára felett. A kis fennakadás eredménye azonban az, hogy a rendező legnagyobb bosszuságára a sztár elkésik a műteremből. Azonkívül az igazgató rémületére, aki

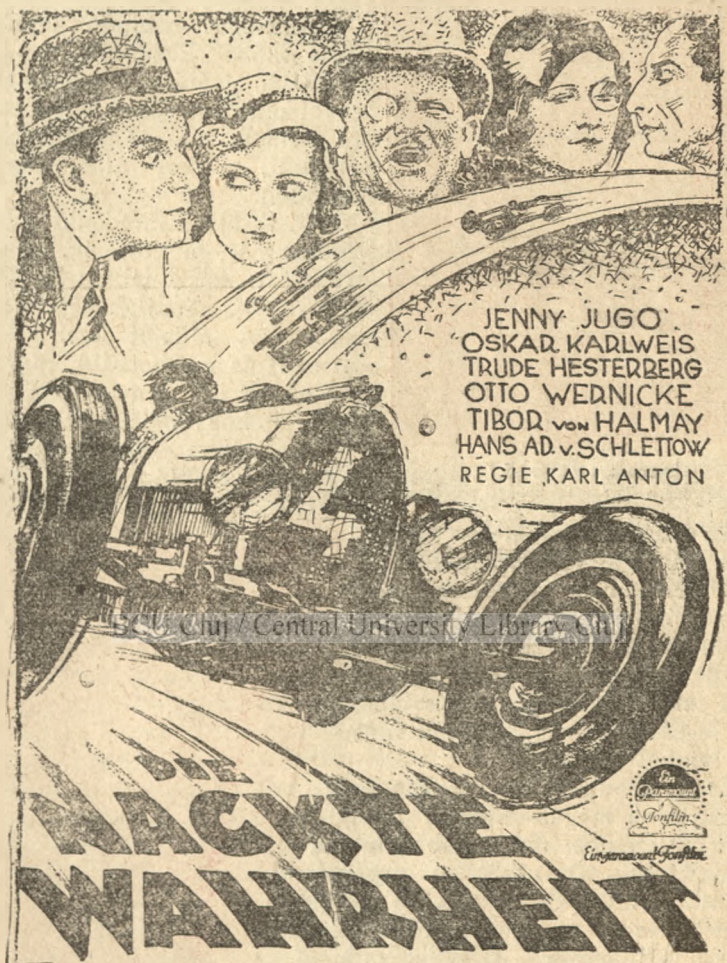
Közönséges halandó munkanapja akkor kezdődik, amikor irodájába, gyárába, műtermébe, szóval munkahelyére belép. Nem így a filmsztaré. Ő akkor kezdi hivatását, amikor átlép lakása küszöbén.

Valószínűleg mindenki megfigyelte már, mi történik, ha egy járókelő a másik lábára lép. Sajnálkozó bocsánatkérések, (természetesen művelt emberekről van szó) és megbocsátó mosoly még akkor is, ha a szenvedő fél úgy érzi, hogy féllába oda van.

De mennyire megváltoznak az emberek, ha autón járnak! Tény az, hogy a legelőzékenyebb em-

nem nagyon szereti az ilyen „propagandát”, a hollywoodi déli lapok hosszú cikket közölnek X. Y. Z. sztár borzalmas autóbalesetéről. Nyomós okok szólnak tehát amellet, hogy a film-sztár megadóan hajtsa le fejét és odakiáltson a szembejövő ve-

Az aradvárosi mozik legközelebbi Paramount műsorából

zetőnek: „Pardon, csak az én hibám!” és — mosolyogjon...

A műterembe érkeve, a sztár kedves jóreggelteket kíván mindenfelé. Megkezdí a portásnál, aki mellett elhaladva mindig néhány banális, de jó szót kiált le és végezve a filmszínpad világosítóinál. Azután kezdetét veszi a munka a fényszórok tropikus hőségében. A legnagyobb csend uralkodik. A légy zűmögését is meg lehet hallani és a filmsztár a saját hangját olyan idegennek és fátyolosnak hallja. Elfogult lesz, ideges és legszivesebben ordítani szeretne. Azonban vége a jelenetnek és fül-

siketítő lárma tör ki. Kiáltozás és zürzavaros beszéd hangzik a műterem minden sarkából. Alig lehet egymás szavát megérteni. Közben a filmsztárnak próbálni kell és a rendezővel megbeszélni a következő jelenetet, mialatt a fejét a fodrásznak, arcát pedig a borbély maszkirozó kezének engedi át. Így megy órákon keresztül. Közben kisebb szóváltások keletkeznek. A sztár azonban főlényesen átnéz az egész zavaros üzem felett és mosolyog, mosolyog . . .

Az ebéd idő alatt megérkeznek a riporterek, akiket fogadni kell és akikkel megkezdődik a szokásos kérdés-felelet játék. Ha azonban egy riporter sem jelenteti be magát, akkor bizonyára érkezik egy magas személyiség, aki átutazóban van

I. KOWAL · SAMBORSKI · BERTHE OSTYN · MEG LEMONNIER · ROBERTO REY
THOMY BOURDELLE · LILI ZIEDNER · JENNY LEKEUL ·
 MANUSKRIFT · BENNO VIGNY

REGIE: MAX REICHMANN

Ein Paramount-Film

Az aradvárosi mozik legközelebbi Paramount műsorából

Hollywoodban. A sztár kötelessége ekkor a vadidegen embereket barátságos szavakkal fogadni (szépen mosolyogva!) Velük ebédel, körülvezeti őket a műteremben, válaszol száz egynéhány kérdésre és visszatér, amikor a vendégek végre elbucsznak, ki-

merülve, de azért mindig mosolyogva a hangosfilmszínpadra, hogy a gép előtt este hatig tovább mosolyogjon.

Este, amikor más ember hazatér, hogy nyugodt és békés estét szenteljen magának, az agyonfáradt filmsztár napjának nincsen vége, ő nem teheti le a mesterségét, mint például a fogorvos, aki szabad ember, ha fehérr köpenyét leveti. A mi filmsztárunk gyorsan vaczahajt. Átöltözik, szerény vacsorát eszik, nehogy a szerződésében kiszabott testsúlyát megnövelje. Aztán elintézi postáját. Könyveket olvas, amelyeket mindenkinek olvasni kell. Megbeszélést folytat a szabójával, illetőleg a szabónőjével. Áttanulmányozza az új kéziratokat. Megtanulja a másnap felvételre kerülő párbeszéd szövegét. Így pihenhet. „Fel a fejfel!”

Mitzi Green

Paramount művész specialitása az imitálás. A fenti képen a világhírű hollywoodi komikus kvartett egyik tagját utánozza

kötelezettségei is vannak. Vagy premier van, amelyet meg kell nézni. Vagy jótékonysági ünnepség, ahol meg kell jelennie, autogrammokot osztania és emellett teli életörömmel mosolyognia!

Próbáld meg, kedves olvasó, csak egy hétig ezt a mosolygó diétát. Mosolyogj, ha fáj a fejed, ha elvesztetted kedves barátodat, vagy tönkrement a bankod. Egy hét múlva választhatsz. Vagy korlátlan vidámság, vagy amikor a kedved tartja, egy hatalmas káromkodással könyithess bajodon.

Ezekután is szívesen cserélné egy filmsztárral?

A színház munkája huszonnégy órán át

(Folytatás)

Nyolc óra. Kezdődik az előadás. Az elkésett közönséget nem engedik a nézőterre, üres páholyokban helyezik el őket, míg az első felvonás véget ér. Üres páholy, sajnos, igen sokszor van. Harmadik csengetés. A zenekar belekezd, a függöny felgördül.

Kilenc óra. Pénztárzárlat. A jegypénztárban most olvassák össze a megmaradt jegyeket. Sajnos, sokat kell olvasni. Az igaz-

Szemét-szeméért, — fogat-fogéért
Stuart Ervin (balra) és Skeets Gallagher mérköznek a hollywoodi komikusok bajnoki címéért

gató telefonon érdeklődik, mennyi a végösszeg. Kevés. A ruhákat ellenőrzik. Az előadás folyik.

Tíz óra. Kocsitábor a színház előtt. Néha hiába áll a taxisor. Nincs publikum. Hírnökök és újságírók jönnek a színpadi oldalra. Másutt sincs több közönség, vigasztalják a szereplőket. Akontó és előlegkérő színészek ácsorognak a folyósókon Számlások, akiknek mára ígértek egy kisebb összeget. Az igazgató a nézőtér felé távozik. Utána iramodnak, Mindjárt jövök — feleli és becsapja maga után a vasajtót. A kalapját és felöltőjét titokban utána viszik.

Tizenegy óra. Mindjárt vége az előadásnak. A titkár is meglógott. Csüggedt előlegkérők és számlások összeküvése. A színházi orvost keresik, egy hölgy elájult a karzaton. A telefon cseng a portásnál. Hány órákor lesz vége? Udvarlók és mamák sziluettjei a kiskapu mögött.

Tizenkét óra. Vége az előadásnak. A színház lassan kiürül, a kulcsokat leadják a portán. A házi tűzoltók átveszik a szolgálatot. Végigjárják az összes helyiségeket, BC-olják az összes villanylámpákat.

Egy óra. Az igazgató egy kevéssé látogatóit kávéházban tárgyal pénzüembereikkel. Esetleg szerződöt vagy terveket kohol, hogyan lehetne terhes szerződések-től szabadulnia. A táncoskomikus most lódit egy nagyot a vacsoránál, hogy ötször ismételte a második felvonás slágerét, pedig csak nagy kinnal ujrátza meg egyszer.

Két óra. A színészek most kezdenek élni. A stammkavéházak zsufolva. Egy kis rómi. egy két karambol. Egypár pohár szeszféle. Egy kis pletyka, azután hazafelé pinenni. Kilenckor kell felkelni, tíz órákor kezdődik a próba.

Három óra. A szerzők agyából most pattan az isteni gondolat. Gőzerővel dolgoznak az új darabon. A legtöbb szerző éjjel ír. A csönd vagy az éjszaka mámore ihleti meg őket? Ki tudja. A színházban egy kis kézilámpásával egykedvűen jár körös-körül az inspekciós tűzoltó. A léptei konganak az üres színházban s a lámpa fényében, mintha kísértetek suhannának az üres színpadon. Talán a bukott darabok hősei?

Négy óra. Már hajnalodik. Az igazgató nem tud aludni,

Georg Bancroft (Paramount)

marcangolják a gondok. Mi lesz holnap, mi lesz holnapután? Mi lesz elsején? A primadonna hálószobájában most aludt el az utolsó fény. Szerepet tanult? Vagy ábrándozott? Vagy talán társaság volt nála? Ki tudná azt mrgmondani?! Feje alá gyüri vánkösát. Megpróbál elhelyezkedni, jobbra fordul, balra fordul. Vajjon eltud-e helyezkedni? Az idén még talán . . . De jövőre!?

AZ ARADVÁROSI MOZIK

ELŐZETES JELENTÉSE

Opérabál

Mire e sorok megjelennek, teljesült Arad mozilátogató közönségének kívánsága: ma este van premierje az Operaredoutnak. A mozik vezetősége nagy áldozatok árán szerezte meg ezt a filmet, mely rövid létezése óta olyan karriert ért el a filmsikerek történetében, amilyenre a régi szakemberek sem voltak elkészülve, akik már hivatalból is pontosan bejósolják elindulásakor egy-egy film jövőjét. Nem kellett azonban semmi különös tehetség ezekhez az előítéletekhez, mert ez a kép a modern filmtechnikának, az elmés rendezésnek, a nagyszerűen összeválogatott művészegyüttesnek jegyében született, tehát előrelátható volt laikusok számára is a nemzetközi siker.

Ar Operabál meséje jogerős utódja a Bőregérnek, ennek az örökszép operettnek, mely évtizedek óta állandóan műsoron van a világ minden színpadán. A cselekményt kedves színházi emlékként mindenki megtartotta emlékezetében: elfoglalt férj elhanyagolja fiatal feleségét.

Ennek a közismert férj természetnek tulajdonítható, hogy a bájos asszonyka — miután férje nem volt hajlandó őt elvinni, — a szobalánya társaságában megy az Operabálba — természetesen anélkül, hogy ezt még csak sejtene is uracskája. Itt aztán egy csomó epizódon keresztül — melynek keretében már-már holmi végzetes kaland is kifejlődik — szerencsés fordulatot nyer az ötletes kiruccanás s a főszereplők boldogan egymásra találnek.

Liane Haidre esett a rendező választása, amikor a fiatal asszonyka szerepkiosztására került a sor. Elképzelhető, hogy egy-egy szerepkiosztás alapos megfontolás tárgyát képezi, mert hiszen egy szerencsétlen választás még a legjobb

---

Filmharmonia concert csütörtökön, december 10-én

K. WEIL MAGDÁVAL. Dirigál **JEAN BOBESCU**

Mindenki vásárlóképes

RENAISSANCE divatáruház **ÁRAI** mellett!!

„CONSUM“ BEVÁSÁRLÁSI HELY.

filmet is megbuktathatja. Ezuttal valamennyi szerep a legmegfelelőbbeknek jutott. Georg Alexander és Petrovics V. jutottak még egyéniségüknek megfelelő szerepekhez. — Liane Haid — ez az istenáldotta gyönyörű filmdiva — teljesen újszerű alakítást nyújt ebben a szenzációs filmben, — Georg Alexander rendkívül mulatságos donjuani szerepében és az imponálóan férfias Petrovics. Az Operabál színes, jókedvű világa, a fülbemászó zene, az ötletes rendezés, a kitűnő karakterképek, mulattató jelenetek egész sora mindmind igazolják a film diadalmas világkörüli utazását. Arad közönsége ezzel a képpel izelítőt kapott a városi mozik szenzációsan összeállított karácsonyi műsorából.

Else kisasszony

A címszerepet Elisabetha Bergner játsza. Ebben a filmben tette le a világhírnév vizsgáját ez a kiváló művésznő, akit azóta felejtetetlenül kegyeibe fogadott a közönség. Ebben a filmben a rendező művészete mindent a nagy Bergner egyéniségének megfelelően állított be és olyan dekoratív motívumokon építette fel a cselekményt, hogy a publikum akkor is Bergnert élvezi, amikor történetesen nincs a színen. Meglepően kidolgozott téma, gazdag dekorációk, mély élettapasztalat jellemzik Else kisasszony filmváltozatát.

Schnitzler Arthur közismert regényének hős nőjét ki sem tudta volna a filmvilágban jobban megszemélyesíteni mint Bergner. ~~BLénye, jarcának és szemének csodás kifejezése~~ mozdulatainak legkisebb játéka, alaptermészetének minden nüansa predesztináltak erre a szerepre, melynek élményteljes kidolgozásában önmagát multa felül a művésznő. Erre az alakítására ielfigyelt az egész világ műértő közönsége, de a legnevesebb kritikusok is, akik hasábokat szenteltek a nagyszerűen sikerült filmesített regénynek, de elsősorban Elisabetha Bergner utólérhetetlen művészetének.

A regény témája: Egy neves társaságbeli ügyvéd szerencsétlen tőzsdespekulációk következtében elveszti egész

HA SZERETI CSALÁDJÁT, CSAKIS

STRASSER-nél

vegye meg karácsonyi ajándékát!

Nagy-
menyiségű **gyermekkosci** érkezett, mely hely-
szüke miatt 20%
engedménnyel készízetéssel lesz elárusítva

Színházi Versenybazár P. AVRAM IANCU
(szabadSág-ter)

vagyonát, de azonfelül klienseinek pénzét is. A szerencsétlen ügyvédet feljelentéssel fenyegetik, ha záros határidőn belül nem egyenliti ki tartozásait. Kétségbeejtő helyzetében sikertelenül járja a barátokat, üzletfeleket, uzsorásokat, sehonnan segítséget nem kap, végül is mint végső megoldást, az öngyilkosságot választja. Az utolsó pillanatban önfeláldozóan megjelenik a felesége, aki végső elkeseredésében St. Moritzban üdülő Else leányát értesíti a történetekről és sürgősen kéri, keresse fel egy ott tartózkodó bankár barátjukat és kérje meg, hogy segítse ki őket szorult helyzetükből. Az életvidám, mindig gondtalan életet élő fiatal leány bergneri fájdalommal veszi tudomásul a kilátástalan helyzetet és hosszú lelki tusa után határozza csak el magát arra, hogy igénybe veszi a bankár segítségét. Természetesen az öregedő bankár — akinek régóta tetszik barátjának szépséges lánya — feltételekhez kötötte támogatását, ezek a feltételek azonban olyanok voltak, amit teljesen leromboltak az ártatlan fiatal leányban minden életillúziót s lelkileg teljesen összeroppantották. Rendkívül izgalmas a kép befejezése. Ahol eddig ez a film lepergett, szem nem maradt szárazon.

Az ügyvéd szerepét Albert Bassermann, a kiváló művész alakítja, akinél jobbat aligha lehetett volna találni méltó partnernek Elisabet Bergner mellé.

Hölgyeim és uraim, — heti híreinket közöljük

— A villanygyár ügyében egyelőre még nem történt semmi. Karácsonyi szünet. Az erélyes intervenciót a város vezetősége ugylátszik ujévi ajándéknak szánja a város közönségének.

— *Más.* Az interimár bizottság figyelmébe ajánljuk a kéményseprési koncesszió revízióját. Jó volna egy kissé körülnézni a szomszéd városokban, hogy milyen alapon létezik és működik ez az iparág. Értesülésünk szerint lényeges differencia mutatkozik — Arad terhére. Kívánságra házhoz — városházhoz — jövünk adatokkal.

— *Más.* Az elmúlt héten megint végig söpört Aradon a fizetésképtelenségi hullám. A gazdasági háboru réme ismét el-

Legujabb divatszövet, selyem és bársony, divat barchend, őszi ujdonságok!

Renaissance divatáruház

Bulevardul Regina Maria — Fötér.

Legszebben fényez, mos, vasal

Buttinger Teréz

Arad, volt Battyányi-u. 35. -
Str. Consistorului. — Bent az udvzba.

nyelt néhány tekintélyes kereskedőt, akiknek csupán az a tudat nyujthat szomorú vigaszt, hogy nem utolsók a gyászmenetben.

— *Más.* A pengő sajnálatos áresése következtében ingatlanvásárlási járvány tört be Magyarországra, — Erdélyből. Fügyelemmel kell kísérni a pesti lapok „Ingatlan-csere” rovatai, melyekből kitűnik, hogy kik találták innen alkalmasnak a vagyronmentésnek ezt a módját. Temesvárról például legutóbb Tótiusz Rezső, a Gyapjuipar vezérigazgatója — a budapesti Alkotmány u. és Hold u. sarkán lévő palotát vásárolta meg 555000.-pengőért, Klein Viktor igazgató pedig a Tátra-u. 6. szám bérházat 397.000.— pengőért.

— *Más.* A Bársony-féle aradi kötött-szövött bizik a gazdasági helyzet közeli megjavulásában és ez a szilárd bizalom tükröződik vissza az ideai karácsonyi vásárában. Ez a hite a meglepően olcsó árakban jut kifejezésre. Az árakat tanulmányozva arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy ez a cég tényleg azok közé tartozik, amelyek optimisztikusan itélik meg a mai átmeneti helyzetet.

— *Más.* A közeljövőben nyolc oldalon, egy lejes árban fog megjelenni az Aradi Ujság. A kiadóhivatalnak ez az áldozatkészsége, mely valóban egyedülálló a mai viszonyok között, mindenképpen kiérdemli a közönség elismerését és rokonszenvét.

— *Más.* Arad szenzációja a Plesz Gyula áruház likvidálása. Ez a hír hatalmas tömegeket csábít a tekintélyes cég kirakatai elé, ahol valóban olyan árakat lát a közönség, aminőket eddig el sem képzelt a női konfekciós szakmában. Csupa szolid, jó árut kínál az üzlet, melynek dúsz választéka van egyszerűbb és diszesebb női ruhákban, kosztümökben és kabátokban. A likvidálási folyamatot rekord-áraival avatja eseményé.

— *Más.* Beszerzési áron alul kaphatók füstbe ment tervek a Városi kávéházban. Közlebbi címeiket Mátyás ad, a főpincér.

— *Más.* Moga dr. rendőrkezes gyülekezési tilalmára való hivatkozással egy ismert aradi ügyvéd értesítette hitelezőit, hogy ezentul ne keressék fel őt a lakásán.

— *Más.* Olcsóbb lett az élet. Kiküldött kémeink jelentése szerint leszállítják az ápolási díjakat a megyei közokórházban. Itt említjük meg, hogy az utazás is olcsóbb lett. A városi főorvos intervenciójára hetven leire szállították le a mentőkocsi fuvardíját. A mai világban igazán jóleső érzés, hogy ilyen örömeiket szereznek nekünk.

— *Más.* Fizetéseképtelenségekről beszélgetnek a Lloydban. Egy mindenben jártas ur magyarázza: — Aktiva az, amiről más azt hiszi, hogy van, de én tudom, hogy nincs. A passziva pedig az, amiről más azt hiszi, hogy nincs, de én tudom, hogy van.

— *Más.* A Fonciera olyan takarékos órákat hoz forgalomba,

SZÉNA, HERE, SZALMA

Boros Jenő

szénaüzletében, v. Óvár-tér és Hajó-u. sarok. Tel. 591.

Beérkezett az olcsó fa Boros Jenő fatelepeére

! volt Óvár-tér és Hajó-u. !
• sarok —o— Telefon 591. •

amelyek csak akkor járnak, ha tulajdonosuk egy husz lejest dob beléjük. A közönség körében egyhangulag az a vélemény alakult ki, hogy inkább olyan órákra volna szükség, amelyek csak akkor járnak, ha minden nap egy husz lejest vesznek ki belőlük. Orbán Aba, a biztostó intézet vezérfelügyelője ilyen értelemben előterjesztést tett az igazgatóságának.

— *Más.* Egy áldott rossz szivéről közismert aradi ur válóperét tárgyalta a napokban az aradi törvényszék. A bírósági tárgyaláson megkérdezik, hogy valóban megverte a feleségét? — nem — hangzott az elmés válasz — mindössze annyi történt, hogy házilag megfenyegettem. — Áldott rossz ember ez az ember . . .

— *Más.* Hogy a jazz-muzsikának bealkonyodott volna? hogy Aradon mélypontját érte volna el a gazdasági válság? Az egyik ugylátszik csak annyira igaz, mint a másik. Mert amíg a Gladius-band annyi embert tud vonzani a Dácia kávéházba: Arad legszebb asszonyaival, legdivatosabb ruhakreációival, legjobb szabásu ruháival, — addig sem a jazz-muzsikában nincs nagyobb baj, sem . . . Aradon, ennek ellenére is van, sajnos. És most jöhet a szörszálhasogató és felháborodottan csóválhatja a fejét: ha már ezek az emberek mégis bemennek valahová, miért éppen a Dáciába? Azért — válaszolhatunk egész bátran a kérdésre — éppen azért, mert az emberek egy-egy este jól akarják érezni magukat és keresve sem találhatnak pompásabb mulattatókat ennél a néhány „jó pofánál“, aki a hangok és ritmusok örvényében úgy elmeríti az embert nyakig, hogy igazán nincs másra ideje, mint kéjesen lubickolni, lágyan ringatózni ezekben a tajtékzó zenei- és ellen-zenei hangokban. Nagyszerű, amit ezek a vidám fickók produkálnak. Szikrázó, csillogó hangrevü, ritmusrevü ez, sajátos humorral fűszerezve, egészen a leghallatlanabb groteskségig. A közönség állandóan a dobogón tartja ezeket a nagyszerű fiukat. Öröm szétnézni a Dáciában és látni a kipirult arcokat, nevető szemeket, vidáman rángatózó és ringatózó vállakat. Hát haragudhatik az ember a jazz-re, Gladiusra vagy a közönségre?

— Hölgyeim és uraim . . . hireink közlését befejeztük.
Speaker.

Legjobb tűzifa Legolcsóbb árban

Aufricht fatelepen

Tel. 69. Ca-1.
Victoriei 12.

Bevásárlás előtt tekintse meg

Szántó és Komlós

ruhanagyáruház szenzációs kiskakatait. — Mélyen leszállított árak. Mérték utáni rendelések gyorsan, pontosan és megbízhatóan eszközölnöttek. Szenzációs nagy raktár iskolaöltönyökben.

A R A D, Színházépület.

**Arany karikagyűrűk,
órák, ékszerek, repe-
raturák, szemüvegek**

legjobb beszerzési helye

Reiner József cégnél

a színház mögött

Str. Pirici 3. (Vörösmarty-u.)

A forgalom gyors lebonyolítása
 érdekében már most meg-
 kezdtük karácsonyi
 vásárunkat

TEXTIL
 ↓
 CENTRAL

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Igy aztán könnyű vásárolni!

1. m. Mosott vászon, fehér	Lei 16	1. m. I-a Tennis flanel	Lei 20
„ Chiffon 80 cm. széles	20	„ Cérna barchet	39
„ I-a minőségű vásznak	25-32	„ I-a Goldberger flanel	49
„ Lepedő vászon 140 cm.	55	„ Goldberger mosó	
„ Paplan lepedő 180 cm.	98	bársony	85
„ Ing zephírek	17-24	„ I-a minőségű kartonok	27
„ I-a Zephir mosott	30	„ Mosó delainok	28
„ Cérna kanavász	30	„ Damaszt türolkőző	25
„ Nadrág köper	35	1 drb. fehér ajuros abrosz	140
„ Combine batiszt szines	30	„ szines abrosz	120

Továbbá férfi- és női szövet maradékok feltűnően olcsón kaphatók!
Bul. Reg. Maria 8. A megyei prefekturával szemben

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Vásárolja meg azt a csövet,
amelyre szüksége van, mert
egyenkénti vásárlás esetén is

rádióamatőrök 50% rabattot

élveznek. Minden szaküzlet-
ben kapható. Gyári lerakat
és VEZÉRKÉPVISELET:

HIRSCHMANN KÁROLY

A R A D, Strada Gheorghe Lázár No. 17.

„G O L D H A U S”

„G O L D H A U S”

Mondd meg édesanyád-nak, ha jól és olcsón akar vásárolni, keresse fel a

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Goldhaus”

TEMESVÁR: ERŐD-UGCA 5.
ARAD: V. JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11.

Vidéki urinőknek legkényelmesebb, ha ruhájukat
KREBS festő és vegytisztítóhoz viszik, közel a villa-
 moshoz és a vidéki autóállomással szemben van
Arad, volt Boros Béni-tér 51 Fiók: volt Deák Ferenc-uca 1.

Szőnyeg, függöny, stor, sezlonátvető,
 és mokett, roletta- és matracgradl, függöny-etamin és tussor,
 paplan, kelengyevászon, selyem, szövet és bélésáru
legolcsóbban „MERCANTIL“
 szőnyeg- és divatáruházban **ARAD,** a Dácia kávéházzal szemben.

Figyelem !!

Paplan és matracz
 készítő üzemet okt.
 1-től újból megnyitot-
 tam. Deák F.-ucca 12.

VÖRÖS JÓZSEF
 paplanos.

Hölgyek figyelmébe!

Fűzők, gyógykötők. gummi-
 fűzők és melltartók minden el-
 fogadható árban beszerezhetők

Splendid fűző üz-
 letében.
 Miklós Józsefné Fötéri Minorita-p.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Figyelmeztetjük,
 hogy későn bánja meg,
 ha ajándék tárgyait nem

FISCHER

üveg- és disz műáru
 üzletében vásárolja. Ha-
 talmas árukészlet már-
 kás porcellánokban,
 művészi kristályüvegek-
 ben, praktikus háztar-
 tási cikkekben. :: ::

Aruink szépsége,

áruink olcsósága

verhetetlen !!

akaz árak olcsók — minőségeink változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

DIVATÁRUHÁZA

Arad, Strada Bratianu (Weitzer János-ucca) No. 2.

félyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és abátkutnik, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. — A hölgy és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye!

Szaküzlet optikai és finom solingeni aczél-
árukban: heretvák, oilók stb.

K Ö S Z Ö R Ü L D E,

Orthopaed készülékek és műtábak készítése.

Tejnor Ferenc és Tsa

Optikus és késmüves. Arad, Piața
Avram Iancu Szabadság-tér No. 21.

Dr. Radó János

szülész, sebész—nőorvos

magánszanatóriuma

szülönök- és fekvő nőbetegek
részére Calea Banatului 2. (volt
Szabadság-tér sarok) Telefon 359.

Aradi bel-
és külvárosi

magánházak - bérházak

adásvétele ügyében
forduljon bizalom-

mal a Petrán ügynökséghez, Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér 16)

Ráskai bankiroda

ather-tér 3. Foglalkozik házak adásvételével

Hol és mit veszünk karácsonyra?

A legpraktikusabb ajándék szép, olcsó és finom paplan, divánátvető, selyem barchet, divat flanel cabardin szövet combine anyagok, prima tenis flanel stb. Olcsón vásárolhatja **OCSKAY EDE** divatáruházában Arad, Str. Mețianu 7. (Forray-ucca), Mindenféle maradékok félárban!

Muzsaynál

színházzal szemben

Itöny, télkabát

Trench-coat

em gyári áru! Minden darab
ját készítmény! Mielőbb bár-
l vásárol, keressen fel. Mercur
iparos bevásárlási könyvre
6 havi hitel.

Mindennemü

szes- és csemegeárúk

jobb minőségben, legolcsóbban

ÉLES

szes- és csemegeüzletében

**MINDEN HÁZNÁL
LEGYEN**

HA NINCS.-AKKOR VEGYEN!

NŐI DIVATFELÖLTŐK LEGOLCSÓBBAN

PLESZ

központi ruhaáruházában kaphatók. Irányárak : L. 650, 750, 850.

AZ ARADI KÖZLÖNY

Erdély legrégebb, legolvasottabb és legelterjedtebb napilapja!

Adesgo selyemharisnya kis hibával 78 lejtől 85 lejig!

„Adesgo“ 40-es és 51-es hibátlan, prima 105 és 135 lej! Nappa bőrkeztü I. prima bélelt 185 lejtől! Kötött bélelt keztüük 38 lejtől! Szvetterek 68 lejtől! Reform nadrágok, gyapju harisnyák legolcsóbb árban! Olcsó áraitmról kérem feltétlen megőződni!

Bogyó A.

Strada Emi-
nescu elején.

Bármilyen vasuti jegy és bármilyen vizum **legelőnyösebb**

A VAGONS-LITS-COOK

Utazási Világvállalat hivatalos menetjegyirodájában a Minorita-palotában.

Az Erdélyi Élet kizárólagos romániai elárusítója a „PALLAS” Lapterjesztő Vállalat C L U J.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre . . . 600 lei
Az egyes szám ára 20 lei
Ó-Romániában . 20 lei
Jugoszláviában 5 dinár
Csehszlovákiában 4 c. k.
Amerikában 1 évre 6. d.

Orvosi hírek: hasábonként 50 lei. Gyászjelentések: egész oldal 4000 lei, féloldal 2000 lei.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendőek vagy bármelyik hirdetőirodáján is feladhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lei, hirdetésoldalon 6 lei négyzetem.-ként. Nyilttér rovatban 50 lei, szövegközi részben 32 lei a sordij. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 százalékkal magasabb.

Szerk. és kiadóhiv.: ARAD, Str. Cloșca (Szent László-u.) 2. - Tel. 520.

Előfizetési árak egy évre: vállalatoknak, nagykereskedőknek és külföldre 1000 lei, nyugdíjasoknak, köztisztviselőknek 300 lei.